

FARKAS ISTVÁN FŐÁLLÁSBAN AZ ORTUTAY-KOLLÉGIUMOT VEZETI

Betörőnek nézték az ipari alpinistát

Farkas István munka közben az egyik szegedi tízemeletes panelházon. FOTÓK: SEGESVÁRI CSABA

Debrecenben betörőnek nézték Farkas Istvánt, a szegedi Ortutay Gyula Általános és Középiskolai Kollégium vezetőjét. Pedig csak annyi volt a „bűne”, hogy az egyik panelház szigetelését cserélte, s az egyik nyitott ablak párkányát támasztéknak használta. A biológia-testnevelés szakos pedagógus több mint két évtizede foglalkozik ipari alpinizmussal.

SZEGED
IMRE PÉTER

Szia, Péter! – köszöntek rám felülről, szinte az égből az egyik szegedi panelzsungelben. Hamar kiderült, nem a Mindenható szólított meg. Farkas István, az Ortutay Gyula Általános és Középiskolai Kollégium vezetője (1993 óta), akit triatlonezőként, testnevelőként ismertem, ezúttal egy tarjáni tízemeletes hatodik szintjénél lógott a „szere”. Szigetelést cserélt, hézagtomítást végzett.

A 47 éves orosházi származású biológia-testnevelés szakos tanárt már gyerekként

Nem pókember és nem is betörő. Ipari alpinista akcióban.

Nem megélhetés

Az ipari alpinista munkát Farkas István szabadidejében, elsősorban a hosszabb iskolai szünetekben, ősszel, tavasszal és nyáron csinálja. Ez az elfoglaltság nem a mindennapi megélhetéshez szükséges, hanem – ahogy ő fogalmazott – az extrához, például a külföldi túrákhoz.

vonzották a hegyek, a sziklák. Még óvodás volt, amikor elkíserte szüleit és tanítványait a lillafüredi osztálykirándulásra, ahol pár pedagóguscsemével együtt megmászott egy szinte függőleges sziklafalat. Teljesítményét atyai pofonok jutalmazták, de ez sem térítette észre. Másodállásban, 1985-től hivatása lett a veszély, ekkor kérdezte feleségének munkatársa: lenne-e kedve az ipari alpinista munkához. Igent mondott, de ahhoz, hogy gyakorolhassa, vizsgát kellett tennie. Szolnokon debütált, a vegyi művek raktárának gerendázatát tisztították meg, 15 méter magasban dolgoztak.

1991-ben saját vállalkozást alapított. Eddig az algyői MOL-telepen végzett munka volt számára a legemlékezetesebb, a 60 méteres gázfáklákat tisztították meg, festették újra.

A biztonságról beülővel kombinált profi hegymászó-felszerelés, biztosító kötéll, heveder, karabiner, kötélgyűrű, ereszkedőgép gondoskodik. Ha a két tonnát megtartó „spárga” elszakadna, biztosításnak ott a másik, amely szintén 2000 kilogrammot bír el. Farkas még nem került életveszélyes helyzetbe, kellemtelenbe, tréfásba azonban már igen.

– Debrecenben betörőnek, tolvajnak néztek – emlékezett az Ortutay-kollégium ipari alpinista vezetője –, pedig csak annyi volt a bűnöm, hogy az egyik nyitott ablak párkányát támasztéknak használtam. Ez bevett gyakorlat a szakmában. A lakó elkezdett kiabálni, rendőrrel fenyegetőzött, alig tudtam meggyőzni: ártatlan vagyok, nem akartam bejutni az otthonába, csak a szigetelést cserélem a házukon.

INTERNETES ALKALMI MUNKAVÁLLALÁS 2010-TŐL

Vezércsel a kék könyves trükkök ellen

Ebben a szezonban utoljára vehetnek a kezükbe alkalmi munkavállalói könyvet azok, akik így jutnak jövedelemhez. 2010-től papír helyett az interneten, az APEH-nél rögzítik a munkában töltött időt, a fizetséget és a közterheket. Az állam megunt a hőre fakuló tintát.

CSONGRÁD MEGYE
FEKETE KLÁRA

Megelégette a kormány azt a sok trükköt, amelyekkel a munkáltatók éltek a közterhek megspórolása érdekében. 2010-től megszűnik a visszaélésre csábító alkalmi munkavállalói könyv, a papír helyett az elektronikus bejelentést vezetik be az APEH-nél.

Megkérdeztük, mit szólnak ehhez a munkáltatók. Gyuris László, a szegedi A Capella cukrászda tulajdonosa szerint jó ötlet. Attól tartott ugyanis, hogy megszűnik az 1997-ben bevezetett kék könyves foglalkoztatás. A vállalkozó elmondta, a vendéglátásban

létkérdés, hogy a nyári szezonban, amikor a legfeljebb 2–3 hónapos csúcs idejére kell felemelni a létszámot, legyen alkalmi foglalkoztatás. Azért bonyolult a főállású munkaviszony létesítése, mert nem a dolgozók bejelentése, hanem a kijelentésük jár temérdek problémával. Sok dolgozó egyik napról a másikra felszűnik.

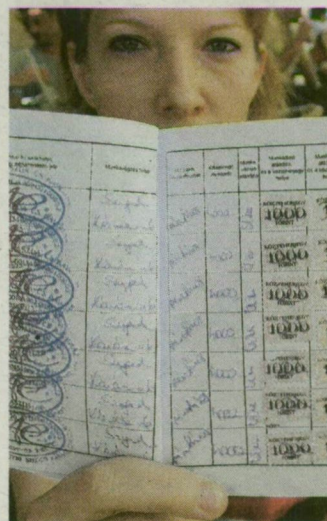
Hőre fakuló tinta. Az alkalmi munkavállalói könyvekkel a legtöbbet az M6-os építkezésén szaltak: a munkavállalók könyveibe hőre fakuló tintával írták be a dátumot. A munkásoknak reggel meg kellett melegíteniük az alkalmi munkavállalói könyvük aktuális lapját, így az előző napi dátum eltűnt. Annak a helyére írták be az újat. Az embereknek egy speciális tollal kellett beírniuk a munkanapokat, amit a munkáltató szigorúan ellenőrzött. Egy féffi az egyik híradóban elmondta, 90 napot dolgozott, de csak 3 napot regisztráltak a könyvében.

vódik, nem írják alá még a munkaszerződés felbontását sem.

A cukrászdában saját szemünkkel láttuk a könyvecskéket. Ilyenkor dolgozik a nyári szünetben a nappali tagozaton védőnőképzőbe járó Vincze Gabriella is. Pultos-pénztáros a beosztása, napi 4000 forint a fizetsége, főnöke 1100 forintos közterherjegy beragasztásával váltja ki az összes közterhet.

Még mindig nem értjük azonban, hogyan lehet „papíralapon” olyan könnyen csal-

ni? Balázs Mihály, a Dél-Alföldi Munkaügyi Felügyelőség igazgatója elmagyarázta, a munkáltatók azt csinálják, hogy odaírják a megfelelő rubrikába az egy napi bért, be-

Ahol minden szabályos. Vincze Gabriella kék könyvét mindennap kitöltötték. FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

ragasztják mellé az összeghez tartozó közterherjegyet, de a sor elején nem tüntetik fel a dátumot.

Ha nem kapnak ellenőrzést, akkor ezzel az egy sorral hónapokig lavírozhatnak. Ha viszont megjelennek a munkaügyi felügyelők, azt mondja a munkáltató, máris hátraszalad a könyvért, és másodpercek alatt beírja a dátumot. Mire az ellenőrök feleszmélnek, már minden szabályos.

A trükköknek januártól vége: a munkáltatónak kötelező lesz elektronikusan bejelentenie a munkavégzés helyét, idejét, a munkakört, a munkavállaló adatait és a kifizetett bért. Így semmiképpen sem kerülhetik el a járulékfizetést, ami a munkabér 25 százalékát teszi ki. A beosztott szolgálati időt gyűjthet össze, viszont csak baleseti egészségügyi ellátásra és baleseti táppénzre jogosult.

Száll a nóta Szegeden

Nótafák élnek köztünk. A magyar nótaétető egyesület hivatonta egyszer, a szegedi batybálon, július 26-án pedig önálló esten ad alkalmat a műfaj élvezetére.

SZEGED
ÚJSZÁSI ILONA

– A magyar nemzet fenntartójának is tekinthetjük a magyar nótaétető egyesület hivatonta egyszer, a szegedi batybálon, július 26-án pedig önálló esten ad alkalmat a műfaj élvezetére.

Tizenöt éves a Magyarótaszerzők és Énekesek Dél-magyarországi Egyesülete. A jubiláló civilszervezet körülbelül kétszázötven tagja közül a legifjabb 17 éves, a rangidős: 93 évével Bánfalvi József.

– Nótaszerzőnk Bánfalvi József. A Radnóti-gimnázium nyugdíjas igazgatója titkos fiatalkori álmát valósította meg nótaegyesületünkben: nemcsak dalszerzőként, sok dalt ismerő nótafaként, hanem műsorszervezőként is ismerjük – magyarázza Majzik István, aki a Bába Kiadó vezetőjeként számos nóta kiadvány, nótafüzet megjelentetése körül bábkodott. Sőt: szerzője, szerkesztője és kiadója az országos terjesztésű Nótas Újságnak is.

A batybál hangulatát idéző klubdelutánon, minden hónap utolsó vasárnapján találkoznak a nótas egyesület tagjai a szegedi Eszperantó utcai Senior Centerben. Ugyanakkor az IH Rendezvényközpontban, illetve más színháztermekben eddig tucatnyi estet szerveztek, amelyen fölléptek az egyesület előadóművész tagjai is.

– Közösséget teremt a nóta – jelenti ki meggyőződéssel Majzik István, miközben lapozgatja a legismertebb szegedi cigányzenészre és „nótafára”, Dankó Pistára emlékező könyvet. Ebben adták ismét közre az összegyűjtött Dankó-nóták jegyzékét: „A bor legendája...” kezdetűtől kezdve az utolsóig: „Zúghat a zivatar, zokoghat a szél is...”

Muzikaszó a jubileumon

A XIX. század első felében még a magyaros hangvételű hangszeres zenét, verbunkosokat, stilizált táncokat neveztek magyar nótának. Később így illettek minden magyaros hangvételű énekes zenét. E zenei stílust mára talán leírták, mondván: felhígult, szerzői olcsó népszerűsége törekednek. Ennek ellenkezőjéről szeretné meggyőzni közönségét a Magyarótaszerzők és Énekesek Dél-magyarországi Egyesülete. A 15 éves jubileumát ünneplő július 26-ai rendezvénysorozat első részében több mint félszáz hivatásos és amatőr énekes vesz részt az első Dankó Pistánótaversenyen; majd 18 órától az újszegedi szabadtéri színpadon fergeteges nótaműsort ígérnek – a fellépőket Báder Béla cigányzenekara kíséri, Kecskés Sándor primás vezetésével.